

ЕКОЛОГІЧНЕ, ЗЕМЕЛЬНЕ, АГРАРНЕ ПРАВО

Беренов Д.К.

студент;

Шеховцов В.В.

кандидат юридичних наук, доцент,

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА ДО ЗАКОНОДАВСТВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

На сьогодні одним із найважливіших елементів інтеграції України до Європейського простору і отримання статусу повноправного члена Європейського Союзу є приведення законодавства нашої держави у відповідність до стандартів права ЄС.

Дана тема є вкрай актуальною, адже її вирішення дасть змогу нашій державі не тільки вийти на новий більш високий рівень нових стандартів у галузі екологічного права, а й приєднатися до Європейського Союзу і стати повноправним учасником міжнародного співтовариства.

Дану проблему досліджували такі вчені, як Г. Анісімова, Г. Балюк, П. Гвоздик, В. Мармазов, Г. Друзенко, С. Костюк, Н. Істягіна, В. Опришко, а також інші автори. Однак, й досі питання адаптації українського екологічного законодавства до законодавства Європейського Союзу залишається невирішеним і потребує подальшого дослідження.

Мета статті. Ціллю даної наукової статті є дослідження проблематики адаптації екологічного законодавства України до законодавства ЄС. Метою є спроба вирішити питання які виникають на шляху проведення такої адаптації з урахуванням вітчизняного законодавства, затверджених компетентними органами загальнодержавних програм, а також міжнародних нормативно-правових актів.

Виклад основного матеріалу. Проблеми адаптації українського екологічного законодавства до законодавства Європейського Союзу можна класифікувати за наступними ознаками.

За ступенем значущості можна визначити основні і додаткові. Основними у даному випадку будуть виступати такі проблеми адаптації, які відіграють ключову роль у процесі реформування вітчизняної законодавчої бази у сфері екології на шляху до повноцінної євроінтеграції нашої держави і становлення її як повноправного учасника Європейського Союзу. До цієї категорії проблем можна

віднести, наприклад, невідповідність побудови деяких нормативно-правових актів актам країн-членів ЄС, неврегульованість чи не достатня урегульованість певних питань, які відіграють важливу роль у процесі збереження і відтворення природних ресурсів, невідповідність деяких основних засад засадам екологічного права ЄС і т. д.

Що стосується додаткових проблем, то до них можна віднести ті, які хоча прямо і не характеризують стан екологічного законодавства в Україні, але мають певний вплив на нього. Сюди можемо віднести недостатній рівень розвитку правової свідомості і громадянського суспільства в нашій державі, неправильне розуміння і тлумачення норм міжнародних нормативно-правових актів у сфері екологічного права, колізійність вітчизняного законодавства і так далі.

Окрім цього, за детальністю можна визначити загальні і спеціальні проблеми адаптації українського екологічного законодавства до законодавства Європейського Союзу. До загальних ми відносимо ті проблеми, які мають масштабний вплив на розвиток і функціонування усього законодавчого масиву. Це може бути, приміром, невідповідність основних принципів екологічного права принципам, що закріплені у нормативних актів країнах-членах ЄС.

До спеціальних можна віднести такі проблеми, що полягають у невідповідності певних законодавчих положень, які мають переважно локальний характер і несуть свій вплив лише на певні підгалузі екологічного права, стандартам Європейського Союзу.

Але є й позитивні показники адаптації українського законодавства до законодавства ЄС. Серед них можна виділити наступні.

За період від того моменту, коли нашою державою був прийнятий курс на євроінтеграцію і до сьогоднішнього моменту була укладена досить велика кількість різноманітних нормативно-правових актів як національного, так і міжнародного характеру. Яскравим прикладом може служити Угода про партнерство і співробітництво між Україною та Європейським Співтовариством та його державами-членами, якою було визначено основні напрямки наближення законодавства України до законодавства ЄС.

Щодо національних актів, то можна навести Стратегію інтеграції України до Європейського Союзу, яка була затверджена Указом Президента України 11 червня 1998 року. У цьому документі співробітництво у галузі охорони довкілля визнано пріоритетним напрямком державної політики та предметом підвищеної уваги громадськості в європейських державах. Також Указом глави держави від 14 вересня 2000 р. була схвалена Програма інтеграції України до Європейського Союзу.

Не менш важливим кроком на шляху до Євроінтеграції і наближення вітчизняного законодавства до екологічного законодавства ЄС і

відповідності його стандартам стало створення Указом Президента від 30 серпня 2000 р. Національної ради з питань адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу.

Що стосується діяльності органів виконавчої влади нашої країни, то Кабінет Міністрів України запровадив єдину систему планування, координації та контролю за нормотворчою діяльністю і роботою з адаптації законодавства органів виконавчої влади. Урядом також була затверджена Концепція адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Окрім цього, вищий орган виконавчої влади щороку розробляє і затверджує план роботи з адаптації законодавства і, відповідно, в проекті Державного бюджету України на відповідний бюджетний рік передбачає витрати на фінансування заходів щодо його виконання.

Дану Концепцію було схвалено Законом України від 21 листопада 2002 р., а саму програму адаптації було затверджено Законом України від 18 березня 2004 р.

Результатом роботи нашої країни, направленої на становлення повноправним учасником ЄС, стало прийняття національних нормативних актів, які відповідають основним засадам і стандартам Європейського Союзу. До них можна віднести, наприклад, ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про питну воду і питне водопостачання», «Про відходи», «Про інформацію», «Про охорону атмосферного повітря», «Про державне регулювання ядерної та радіаційної безпеки», а також ряд кодексів, такі як, Водний кодекс України, Кодекс України про надра, Земельний кодекс України і таке інше.

Висновки. Адаптація українського екологічного законодавства до законодавства Європейського Союзу є складовою частиною загальної адаптації законодавства України. Наша держава після становлення її як незалежної і суверенної обрала європейський шлях розвитку. З метою якнайшвидшої євроінтеграції і становлення України як повноцінного суб'єкта Європейського співтовариства було прийнято ряд нормативно-правових актів міжнародного і національного характеру. Цими актами був затверджений договір між Україною і ЄС про співробітництво і прийнятий план дій щодо реформування як країни в цілому так і галузі екологічного законодавства. Не дивлячись на те, що на шляху до повної адаптації законодавства виникають досить складні проблеми, для вирішення яких потрібен ґрунтовний і всебічний підхід, однак все ж таки за період від початку євроінтеграційних процесів до сьогоднішня наша держава може продемонструвати цілий ряд нововведень і змін які відповідають європейським стандартам.

Список використаних джерел:

1. Балюк Г.І. Сучасні проблеми кодифікації екологічного законодавства України / Г.І. Балюк // Актуальні питання кодифікації екологічного законодавства України : зб. тез наук. доп. учасн. «круглого столу» (9 листоп. 2012 р.) / Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», Нац. акад. прав. наук України, Всеукр. еколог. ліга. – Х. : Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2012. – С. 19–22.
2. Тихомиров Ю.А. Курс сравнительного правоведения. – М.: «Норма», 1996.
3. Мармазов В., Друзенко Г. Адаптація законодавства до стандартів ЄС: підсумки п'ятирічного шляху // Урядовий кур'єр. 12.11.2003.
4. Костюк С., Істягіна Н. Адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу: стан, проблеми та перспективи // Науковий вісник Дипломатичної академії України при МЗС України, № 4 (с. 196-202).
5. Опришко В. Питання трансформації Європейського права в законодавство України // Право України. – 2001. – № 2. – С. 28.
6. Друзенко Г. Реформування механізму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу в контексті підготовки проекту Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства ЄС // Юридична Україна. – № 7. – 2003.
7. Угода про партнерство і співробітництво між Європейськими Співтовариствами і їх державами-членами та Україною 1994 р. (Угода про партнерство і співробітництво між Європейськими Співтовариствами і їх державами-членами та Україною. – К., Делегація Європейської Комісії. 1998). Комісії. 1998).
8. Спільна стратегія Європейського Союзу щодо України (<http://www.delukr.cec.eu.int/en/Data/strategy-ukr.pdf>)
9. Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу 1998 р. (Офіційний вісник України, 1998, № 24 (02.07.98), ст. 870).
10. Концепція адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу 1999 р. (Офіційний вісник України, 1999, № 33 (03.09.99), ст. 1735).
11. Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» 2003 р. (http://www.eclg.gov.ua/ukr_adaptazzi/approximation_program_last.htm).